

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Obcość w kulturze

Nazwa w języku polskim*: Obcość w kulturze

Nazwa w języku angielskim*: Alterity in culture

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia drugiego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Egzamin
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Egzamin
Efekty uczenia się modułu zajęć
OwK_W01 – w pogłębionym stopniu – zna i rozumie wymiary obcości w kulturze niemieckiego obszaru językowego, wybrane pojęcia, fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o kulturze i religii, a także wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej właściwej dla dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii. [K_W01]
OwK_W02 – zna w stopniu pogłębionym główne nurty badawcze dotyczące problematyki obcości i inności w kulturze, takie jak studia postkolonialne, gender studies, queer studies czy teorie interkulturowości; rozumie znaczenie najnowszych osiągnięć w badaniach nad kategorią „otherness” i potrafi wskazać ich wpływ na rozwój współczesnych nauk o kulturze i religii [K_W06]
OwK_W03 – ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę specjalistyczną dotyczącą metodologii oraz terminologii z zakresu badań nad obcością (np. othering, transdifferenz, hybrydyzacja), zna i rozumie teorie takich autorek i autorów jak Said, Spivak, Bhabha, Derrida, Kristeva, Fanon czy Bauman [K_W07]
OwK_W04 – ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o zaawansowanych metodach analizy i interpretacji tekstów kultury dotyczących problematyki obcości, w tym o założeniach dekonstrukcji Derridy, teoriach postkolonialnych, feministycznej krytyce kultury oraz innych nurtach badań; zna sposoby interpretowania figur „obcego” obecnych w literaturze, sztuce, filmie i debatach publicznych oraz rozumie ich znaczenie w kontekście kulturowym i historycznym [K_W09]

OwK_K01 – jest gotowa/gotów do uznawania znaczenia wiedzy teoretycznej i w zakresie języka niemieckiego w analizie problemów badawczych i praktycznych dotyczących obcości i różnorodności kulturowej. Jest gotowa krytycznie odnosić się do tekstów i praktyk kulturowych, a także poszukiwać rozwiązań dla problemów związanych np. z wykluczeniem, marginalizacją czy stereotypizacją [K_K02]

OwK_K01 – jest gotowa/gotów do angażowania się w działania społeczne promujące kulturę niemieckiego obszaru językowego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki obcości i różnorodności. Jest gotowa do inspirowania inicjatyw kulturalnych i akademickich, które przeciwdziałają dyskryminacji i wspierają postawy otwartości, dialogu międzykulturowego oraz akceptacji odmienności [K_K04]

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne

Nie dotyczy

Bilans pracy studenta

3 punkty ECTS (75 godz. pracy)

- 35 godz. – w kontakcie (2 ECTS)
- 40 godz. – praca własna (1 ECTS; przygotowanie do egzaminu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura

Bhabha H.: *Die Verortung der Kultur*, przeł. Schiffmann M. / Freudl J., Tübingen 2000.

Derrida J.: Die Einsprachigkeit des Anderen oder die ursprüngliche Prothese, *Zeitschrift für interkulturelle Germanistik*, 2011, 2/2, s. 153–168 [online:

<https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.14361/zig.2011.0210/pdf?licenseType=open-access>].

Moebius S. / Quadflieg D. (wyd.): *Kultur. Theorien der Gegenwart*, Wiesbaden 2011.

Schnall R. (wyd.): *Gegenwartskultur. 130 Stichwörter*, Stuttgart / Weimar 2006.

Środa M.: *Obcy, inny, wykluczony*, Gdańsk 2020.

Efekty uczenia się

Jak wyżej (Efekty uczenia się modułu zajęć)

Metody i kryteria oceniania

Metoda: egzamin pisemny z elementami analizy pojęć i tekstów źródłowych oraz zadaniem dotyczącym propozycji inicjatyw wspierających otwartość i różnorodność

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: OwK_W01, OwK_W02, OwK_W03, OwK_W04, OwK_K01, OwK_K02

Zakres tematów zajęć

1. Własne, inne, obce – wprowadzenie
2. Teorie obcości. Interkulturowe badania nad obcością
3. Konstrukcja tożsamości i odmienności
4. Kulturowe procesy othering

5. Figury obcego: dzikus, queer, mieszkaniec Wschodu, czarny, Żyd, kobieta, zwierzę, niewolnik, uchodźca, imigrant, lesbijka, gej, „ludzkie odpady”
6. Figury obcego: eros, szal, śmierć, przemoc, szaleństwo
7. Hybrydyzacje
Rygory zaliczenia zajęć
Egzamin
Literatura uzupełniająca
Alaimo S.: <i>Bodily Natures: Science, Environment and the Material Self</i> . Bloomington: 2010.
Alollio-Näcke L. / Kalscheuer, B. / Manzeschke A. (wyd.): <i>Differenzen anders denken: Bausteine zu einer Kulturtheorie der Transdifferenz</i> , Frankfurt / New York 2005.
Bauman Z.: <i>Nowoczesność i Zagłada</i> , Kraków 2009.
Bauman Z.: <i>Obcy u naszych drzwi</i> , przeł. W. Mincer, Warszawa 2016.
Bauman Z.: Ponowoczesne wzory osobowe, <i>Studia socjologiczne</i> , 1993, nr 2, 7–31 [online: https://www.studiasocjologiczne.pl/img_upl/studia_socjologiczne_1993_nr_2_s.7_31.pdf].
Braun Ch. / Stephan I. (wyd.): <i>Gender@Wissen. Ein Handbuch der Gender-Theorien</i> , Köln 2013.
Cixous H.: <i>Das Lachen der Medusa</i> . W: Hutfless E. / Postl G. / Schäfer E. (wyd.): <i>Hélène Cixous. Das Lachen der Medusa zusammen mit aktuellen Beiträgen</i> , Wien 2017, s. 39–61.
Damon J.: <i>Wykluczenie</i> , Warszawa 2012.
de Beauvoir S.: <i>Druga płeć</i> , przeł. G. Mycielska, Kraków 1972.
Derrida J.: <i>Różnia</i> , przeł. Janusz Margański. W: Derrida J.: <i>Marginesy filozofii</i> , Kraków 2012, s. 29–56.
Fanon F.: <i>Wyklęty lud ziemi</i> , Warszawa 1985.
Foucault M.: <i>Historia seksualności</i> , przeł. B. Banasiak / T. Komendant / K. Matuszewski, Gdańsk 2010.
Foucault M.: <i>Historia szaleństwa w dobie klasycyzmu</i> , Warszawa 1987.
Giles J. / Middleton T.: <i>Studying Culture: A practical Introduction</i> , Malden 2008.
Halberstam J. J.: <i>Gaga Feminism. Sex, Gender and the End of the Normal</i> , Boston 2012.
Haraway D.: Manifest cyborgów: nauka, technologia i feminizm lat osiemdziesiątych, przeł. S. Królak / E. Majewska, <i>Przegląd filozoficzno-literacki</i> , 2003, nr 1(3), s. 49–87.
Haraway D.: Zwierzęta laboratoryjne i ich ludzie, przeł. A. Ostolski, <i>Krytyka Polityczna</i> 2008, nr 15, s. 102–116.
Kristeva J.: <i>Strangers to Ourselves</i> , New York 1991.
Mbembe A.: <i>Nekropolitik</i> . W: Pieper M. / Atzert T. / Karakayalı S. / Tsianos V. (wyd.): <i>Biopolitik – in der Debatte</i> , Wiesbaden 2011.
Said W. E.: <i>Orientalismus</i> , przeł. H. G. Holl, Frankfurt am Main 2009.
Sontag S.: <i>Choroba jako metafora. Aids i jego metafory</i> , przeł. J. Anders, Warszawa 1999.
Spivak G. C.: „Czy podporządkowani inni mogą przemówić?”, przeł. E. Majewska, <i>Krytyka polityczna</i> , 2011, 24/25, s. 196-239.
Wolting M. / Wolting S. (red.): <i>Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku</i> , Kraków 2016.
Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy
Metody dydaktyczne – inne
Nie dotyczy

** wypełnia koordynator